

FERİDE BOZCU

SANATA SEYİRCİ OLMAK

alBaraka
Yayınları

FERİDE BOZCU

1974 yılında İstanbul'da doğdu. Erenköy Kız Lisesi'nde okudu. İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Sanat Tarihi kürsüsünden mezun oldu. Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Yüksek Lisans Programına kabul edildi. Heath W. Lowry danışmanlığında "14.-15. Yüzyıl Erken Dönem Osmanlı Tarihinde Bir Saray Şehri Dimetoka" başlıklı yüksek lisans tezini hazırladı. Yüksek lisans tezi "Bir Saray Şehri Dimetoka Özelinde Balkanlar ve Osmanlı'nın Kuruluş Yılları" başlığıyla 2018 yılında Beyan Yayınları tarafından kitap olarak yayınlandı. Seminer etkinlikleri düzenleyen ve turizm acentesi olan SOFOS'u 2016 yılında kurdu. SOFOS çatısı altında tarih ve sanat tarihi alanındaki çalışmalarını sürdürmektedir. Yanı sıra 2020 yılında yapımcılığını Coşkun Aral ve Müge Aral'ın üstlendiği ve Habitat TV'de yayında olan Konuşan Tarih adlı belgesel programı hazırlayarak sunumunu yaptı. 2021 yılında Jülide Bozcu ile beraber "İnsanlığın Eş Zamanlı Tarihi" kitabını yazdı. Üç cilt olarak tasarlanan kitabın ilk cildi Şubat 2022'de ilk baskısını, Eylül 2022'de ikinci baskısını, Mayıs 2024'te üçüncü baskısını yaptı. Aynı yıl Berlin'deki Humboldt Üniversitesi'nin Merkez Kütüphanesi'ne dahil oldu. Uzun yıllar emek verilen "Eş Zamanlı Tarih" ve "Eş Zamanlı Sanat Tarihi" seminerlerini yapmakta, "Yanımıza Kalan Seyahatler" ve "Sanata Seyirci Olmak" seminer ve seyahatlerini tasarlamaktadır.

Kızlarım Zeynep ve Hande'ye

İÇİNDEKİLER

GÖRSEL LİSTESİ.....	9
ÖNSÖZ	21
ON DÖRT YAŞINDAKİ BALERİN KIZ	
Edgar Degas	25
İKİ MÜZİSYEN KIZ	
Osman Hamdi Bey	33
ELÇİLER	
Hans Holbein	39
GUERNICA	
Pablo Picasso	49
ÇİNGENE KIZ VE BEBEĞİ	
Amadeo Modigliani	59
ARNOLFINI'NİN PORTRESİ	
Jan Van Eyck.....	67

ATİNA OKULU	
Raffaello Sanzio.....	77
NEDİMELER	
Diego Velázquez.....	87
GECE KAHVESİ	
Vincent Van Gogh.....	95
MOULIN ROUGE'DA	
Henri De Toulouse-Lautrec.....	103
İNCİ KÜPELİ KIZ	
Johannes Vermeer.....	111
GECE MUHAFIZLARI	
Rembrandt Harmenszoon Van Rijn.....	119
GELİN (LA MARIÉE)	
Marcel Duchamp.....	133
MEDUSA'NIN SALI	
Théodore Gericault.....	143
KANA DÜĞÜNÜ	
Paolo Veronese.....	153
BABİL KULESİ	
Pieter Bruegel.....	161

KÖLENİN MUCİZESİ	
Jacopo Tinteretto.....	171
İKARUS'UN DÜŞÜŞÜ	
Pieter Bruegel.....	179
MARAT'NİN ÖLÜMÜ	
Jacques-Louis David.....	189
ÇİĞLİK	
Edvard Munch.....	203
AZİZ MATTA'NİN İLHAMI	
Michelangelo Merisi Da Caravaggio.....	209
KAYNAKÇA.....	219

ÖNSÖZ

Çağlar boyunca sanat dünyayı değiştirmiş, görme biçimlerimize yön vermiştir. Kimi eserler önemli tartışmalara, fikirlere, savaşlara ya da devrimlere ilham olmuştur. Sanat yatıştıran, kimi zaman kışkırtan, kimi zaman umutlandıran, aydınlatan rolünü üstlenmiş; bireysel olarak yaşamlarımızı zenginleştirirken kendimizle yüzleşmeye davet eden, sorgulamanın kapısını aralayan olmuştur.

Bir sanat eserinin ortaya çıkış sürecini öğrenmek heyecan vericidir. İlham almak, takip etmek, geliştirmek, yönetmek, sürdürülebilirlik zamanımızın vazgeçilmez kavramları. Sanatçının yaşam öyküsü, ortaya koyduğu sanat, bu sanatın ortaya çıktığı ekonomik, toplumsal, siyasal ya da tarihsel süreçler, sanatın yüzyılları aşan gücü hatta zamansızlığı çağımızın giderek yalnızlaşan bireyleri için kesinlikle yol göstericidir. Sanatçılar çığır açan, uygarlığı sarsan eserlerini nasıl yaptı? Motivasyonları neydi? Kendi çağlarını aşan eserler nasıl ortaya çıktı? Bu soruların peşine düşüldüğünde geleceğe dair umutlu olma halimizi korumamızı sağlayacak bir öğrenme serüveninin içindeyizdir artık.

Elinizdeki kitapta sanat tarihinde “başyapıt” olarak değerlendirilen yirmi iki eser ve yirmi bir sanatçı çalışılmıştır. Her eserde sanatçının kısa yaşam öyküsü eserin başına yerleştirilmiştir. Eserler değerlendirilirken yapıldıkları tarihsel ortam, varsa eserlerin ortaya çıktığı şehirlerle ilişkisi, sanatçının dönemi, yer aldığı ekol takip edilmiştir. Eserde ortaya konulan teknikler, eserin neden bir başyapıt olarak değerlendirildiği üzerinde durulmuş; kısa, kolay okunabilir, bütünlüklü bir anlatım oluşturulmaya çalışılmıştır. Eserlerin görselleri, anlatımı destekleyici detay görselleri ve diğer

görseller sanat tarihinin formasyonu gereği anlatıma dahil edilmiştir. Bu anlatımlar bir tarih, kültür ve gezi platformu olan SOFOS bünyesinde yapılan “Sanata Seyirci Olmak” seminerlerinden derlenmiştir.

Çalışmam sırasında desteğini esirgemeyen ailem ve çalışma arkadaşlarım İbrahim Murat Bozcu, Zeynep Bozcu ve Hande Bozcu’ya, Serpil Işıldar ve Ayşegül Poyraz’a, asistanım Ayşe Uçar’a teşekkür ederim. Sanatın yaşamı olumlayıcı ve ödüllendirici tarafını yaşamlarımıza katmamız dileğiyle...